

ARCTIC
SECURITIES

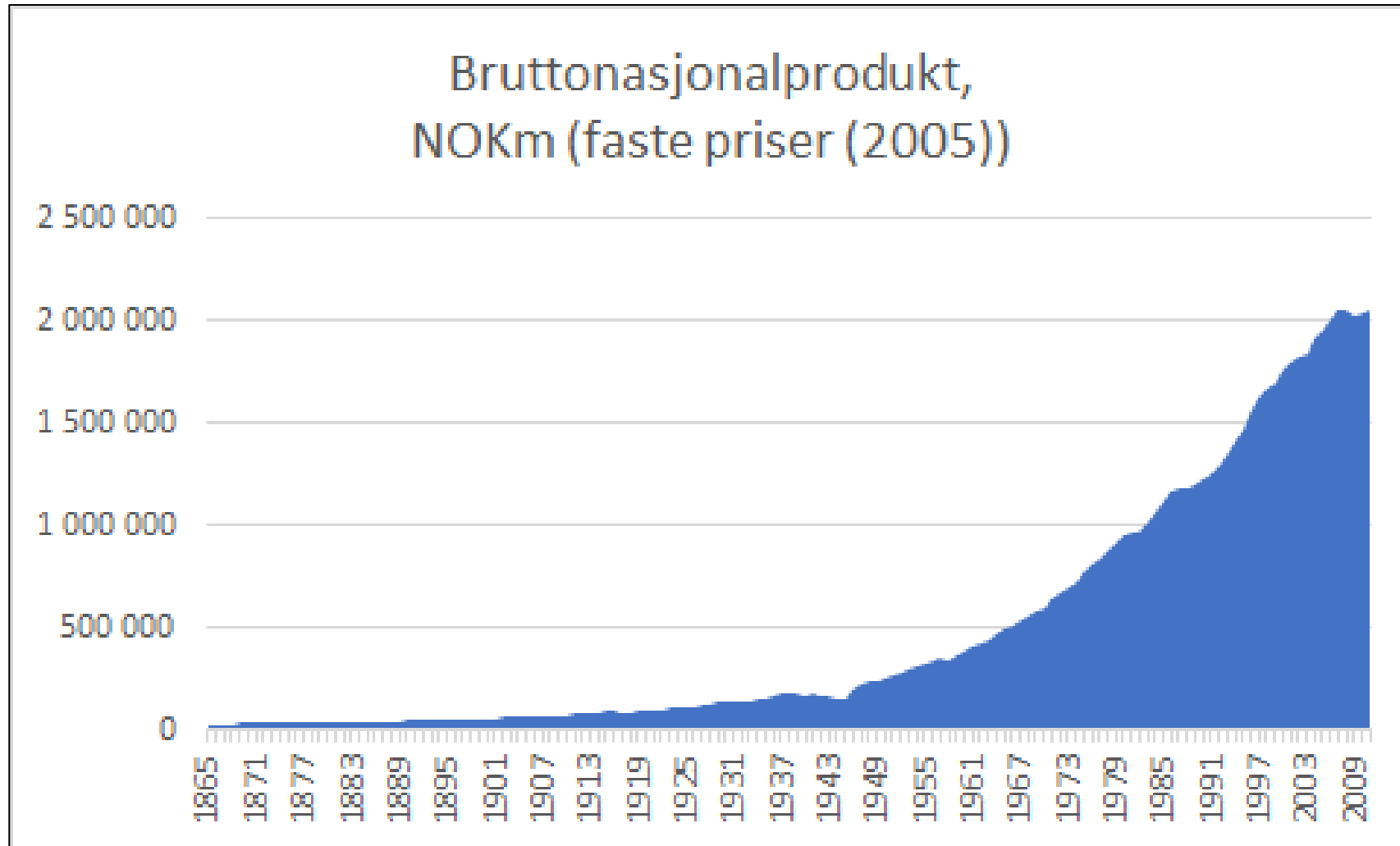
Norge mot 2025

Om grunnlaget for verdiskaping, produksjon,
sysselsetting og velferd etter pandemien

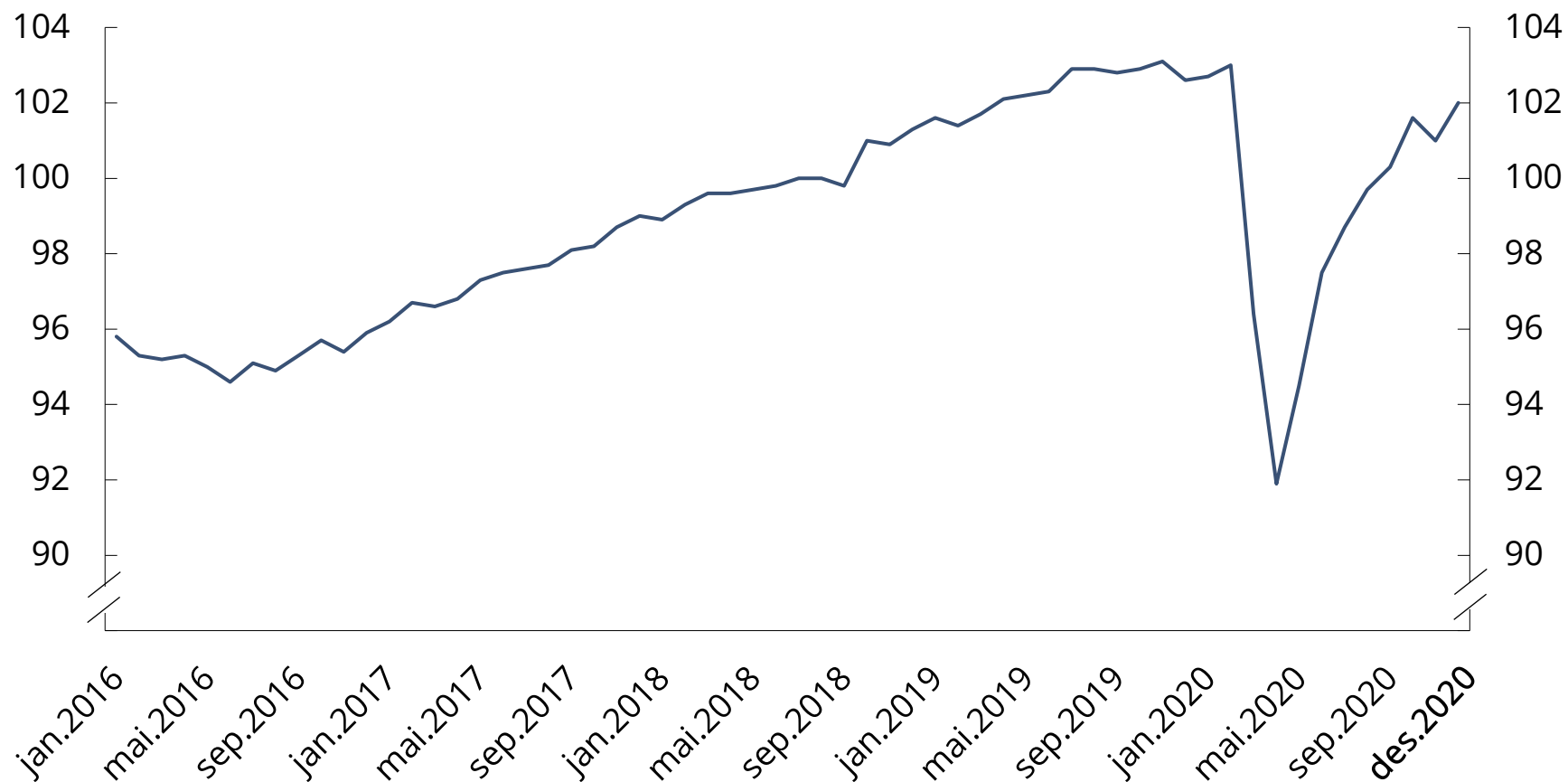
Jon Gunnar Pedersen

25. mars 2021

Norge i fire generasjoner

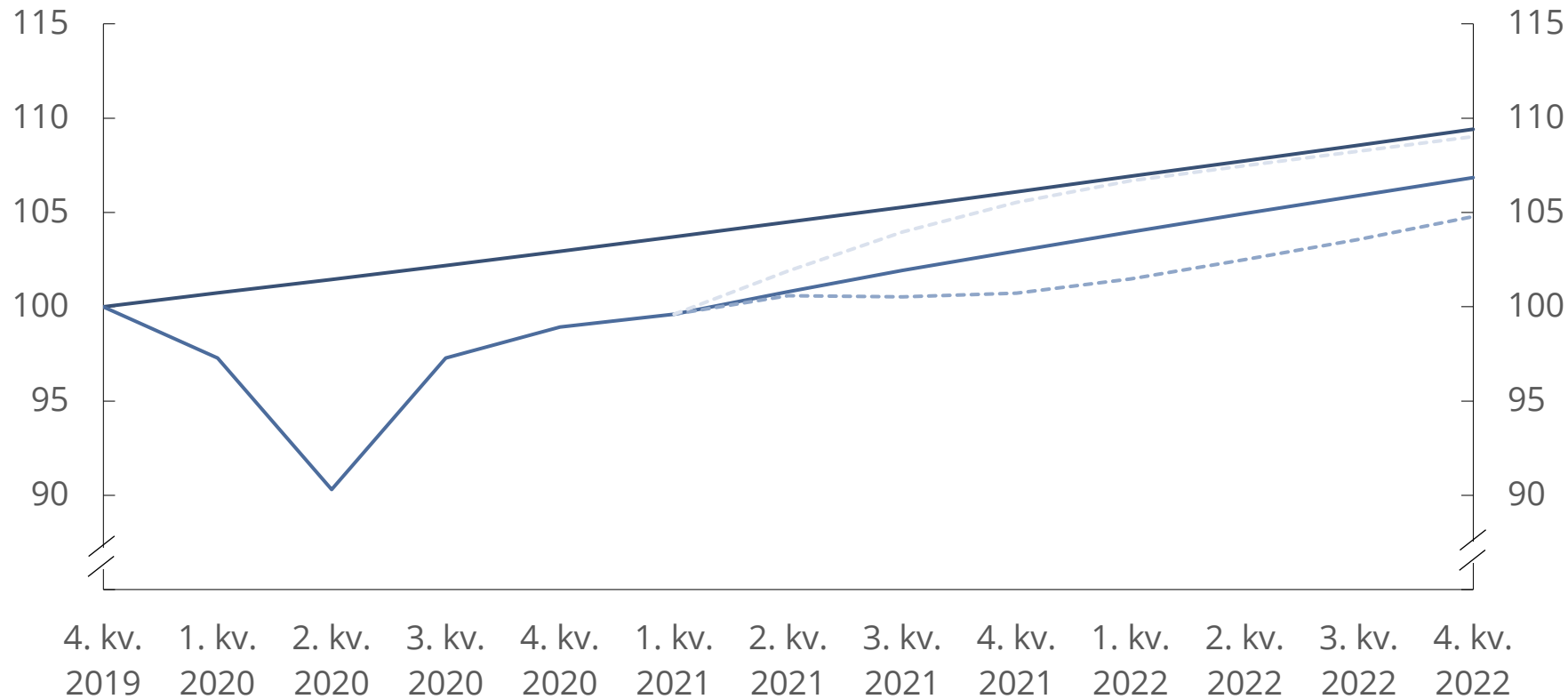
BNP for Fastlands-Norge. Sesongjustert volumindeks. 2018 = 100

Grunnleggende observasjoner

- Det sterkeste tilbakeslaget i verdensøkonomien etter andre verdenskrig
- Pandemien er ikke en økonomisk krise – men den har skapt en
- Langsiktige medisinske, økonomiske og sosiale skadevirkninger
- Betydelig reparasjonsarbeid i bl.a. arbeidsmarked, helsestell og undervisning
- Håndtering og oppryddingsoppgaver med globale fellestrekk
- Dilemma: Smittetrykk vs aktivitet
- Endringer i relasjoner, kommunikasjon og risikoforståelse

Anslått utvikling i BNP i verdensøkonomien før og under pandemien.

— Anslag november 2019 — Anslag mars 2021 - - - - Oppsidescenario - - - - Nedsidescenario

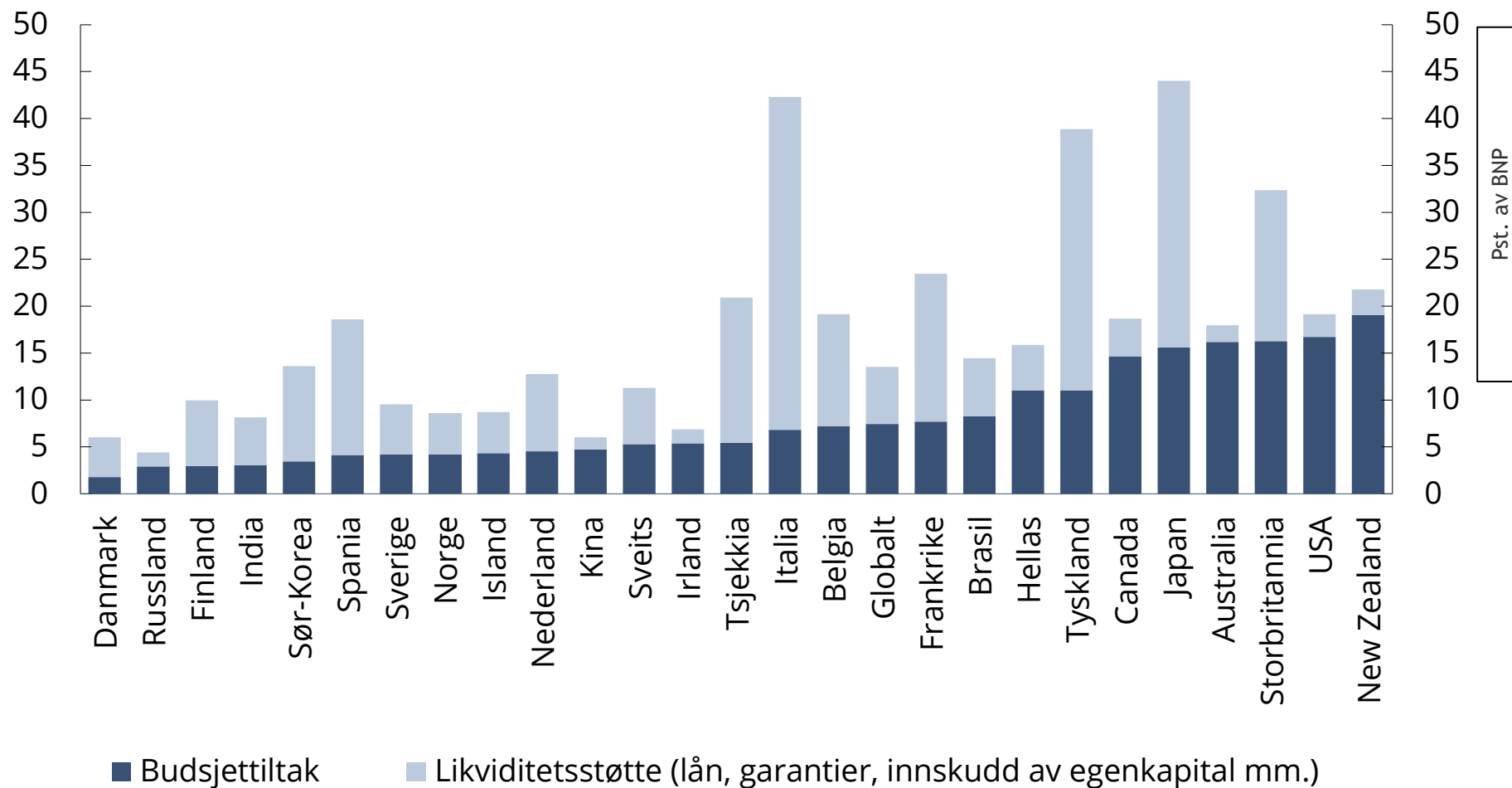
Norge 2025 er ikke Norge 2019

- Tre år er lang tid i økonomien
- Store medisinske fremskritt – samtidig fellesinnsats og mangfold
- Muliggjort lange skritt mot fremtiden: Grønn omstilling, kompetanse, digitalisering,
- Synliggjort gjensidig avhengighet
- Tydeliggjort strukturelle utfordringer
- Norske ressurser: Tillit, omstillingsevne, kapital og samarbeid

Muligheter og utfordringer

- Sjøkket skyldes ikke ubalanser i økonomien – håp mer mer kortvarige negative økonomiske effekter
- Fortsatt uforutsigbarhet, spesielt om tidslinjer og internasjonale forhold
- Høyere gjeldsnivå, og trolig en ny, varig global helseutfordring
- Norge har gode forutsetninger for å lykkes økonomisk:
 - Høyt produktivitetsnivå, omstillingsdyktig økonomi, utbredt digitalisering, høyt utdannet befolkning, trepartssamarbeid og seriøst arbeidsliv, offentlige tjenestetilbud og inntektssikring, sterke statsfinanser

Finanspolitisk pandemirespons i utvalgte land

Veien fremover

- Stabiliseringspolitikken må legge til rette for stabil etterspørsel etter arbeidskraft og strukturpolitikken må lede til at flere kan jobbe, vil jobbe og får mulighet til å jobbe
- Krisetiltakene lykkes å holde bedrifter flytende og bidro til å begrense antallet oppsigelser. Samtidig hemmer slike ordninger økonomiens virkemåte ettersom de låser ressurser til eksisterende strukturer. Måten tiltakene er innrettet kan føre til at de svekker aktiviteten i økonomien, for eksempel ved at foretak mister insentivene til å erstatte tapte inntekter eller holde arbeidstakere sysselsatt og til at arbeidstakeres insentiv til å øke kompetanse eller søke seg vekk fra svekkede arbeidsforhold er lavt
- Lange permitteringer kan skape økt ledighet, spesielt hvis man ikke øker egen kompetanse.
- Kompensasjonsordningen må ikke bli en varig inntektssikring for privat kapital

Arbeidsmarkedet

- Dype spor i arbeidsmarkedet – krever mobilitet, omstillingsevne og kompetanse
- Kjennetegn ved et godt arbeidsmarked:
 - Høy og stabil økonomisk aktivitet
 - Høy mobilitet og god omstillingsevne
 - Samsvar i kompetanse mellom tilbud og behov
 - Jobbmuligheter for alle
 - Gode insentiver til å tilby arbeidskraft
 - Vektlegge sosial og emosjonell kompetanse

Blant tiltakene:

- Økt satsing på etter- og videreutdanning
- Økt nivå på tiltak og evaluering av disse. Et sterkt Nav som og søker kreativitet og kompetanse hos private og ideelle
- Samarbeid mellom utdanningssektoren og arbeids- og næringslivet; fleksible løsninger tilpasset lokale forhold
- Lønnstilskudd for unge , koblet med mentor på arbeidsplassen
- Økt adgang til å tilegne seg grunnleggende kompetanse i ledighetsperioder

Grønn omstilling

- Inntektstapet skjøvet fremover i tid – ekstrauttak omlag NOK 370 mrd i 20/21
- Økt yrkesaktivitet – i lønnsomme virksomheter som bidrar til å løse budsjettutfordringene
- Effektiv bruk av offentlige midler – også i klimapolitikken
- Klimatiltak kan ikke reduseres til motkonjunkturpolitikk

Blant tiltakene:

- Alle utslipp bør prises og avgiften bør være lik over alle sektorer for å sikre at kuttene skjer der de koster samfunnet minst
- Blant virkemidlene som beskrives: Prising av utslipp, forutsigbare rammevilkår, støtte til forskning, offentlig etterspørsel
- Kritisk til elbil-subsidiene
- Naturavgift på alle naturinngrep
- Veiprisingssystem som priser eksterne kostnader utover klima

Næringspolitikken

- Kapitalutvasking – i noen næringer
- Oppstart og avvikling av bedrifter – behov i begge ender
- Egenkapitalmarkedet:
 - Markedssvikt
 - Endringer i markedet – sterk vekst i kapitalinnhenting over børs; langt flere private aksjonærer
 - Offentlige virkemidler ved innovasjon og nyetablering

Blant tiltakene:

- Kapasitet til å håndtere nye foretak og avvikling – permanent regelverk for restrukturering
- Omlegging av virkemiddelapparatet
- Særlig oppmerksomhet i en periode mot næringer som ble hardt rammer
- Noe statlig investeringsstøtte innrettes slik at staten sikrer en andel av fremtidig avkastning

Skattesystemet

- Legge til rette for best mulig ressursutnyttelse, høy sysselsetting og verdiskaping
- Brede grunnlag, lave satser, likebehandle næringer, finansieringsformer og organisasjonsformer
 - Utnytte eksisterende grunnlag bedre
 - Nye og gode skattegrunnlag tas i bruk
 - Samfunnsøkonomisk lønnsomme skattevekslinger
- Nye forhold viktige siden Scheel-utvalget

Behov for skatteutredning:

- Grønn skatteveksling – adferdskorrigerende avgifter eller subsidier fremfor skattesystemet
- Fordeling og ulikhet – effekt av tidligere reformer
- Nasjonalt eierskap - globale, mobile skattegrunnlag (digitalselskapene)
- Yrkesdeltagelse; lav inntektsskatt kan hjelpe
- Felles satser på samme verdiskaping (mva.)
- Grunnrenteskatt (oppdrett, fiske, beliggenhet)
- Arbeidsdeltagelse og aldring
- Verdsettelsesprinsipper i formuesskatten - eiendom
- Inntektssystemet for kommunene – påvirkning på skattegrunnlag; ansvar for hytteboende
- Gründerskap og nyetablering
- Særordninger bør avvikles – uthulinger og Tax free

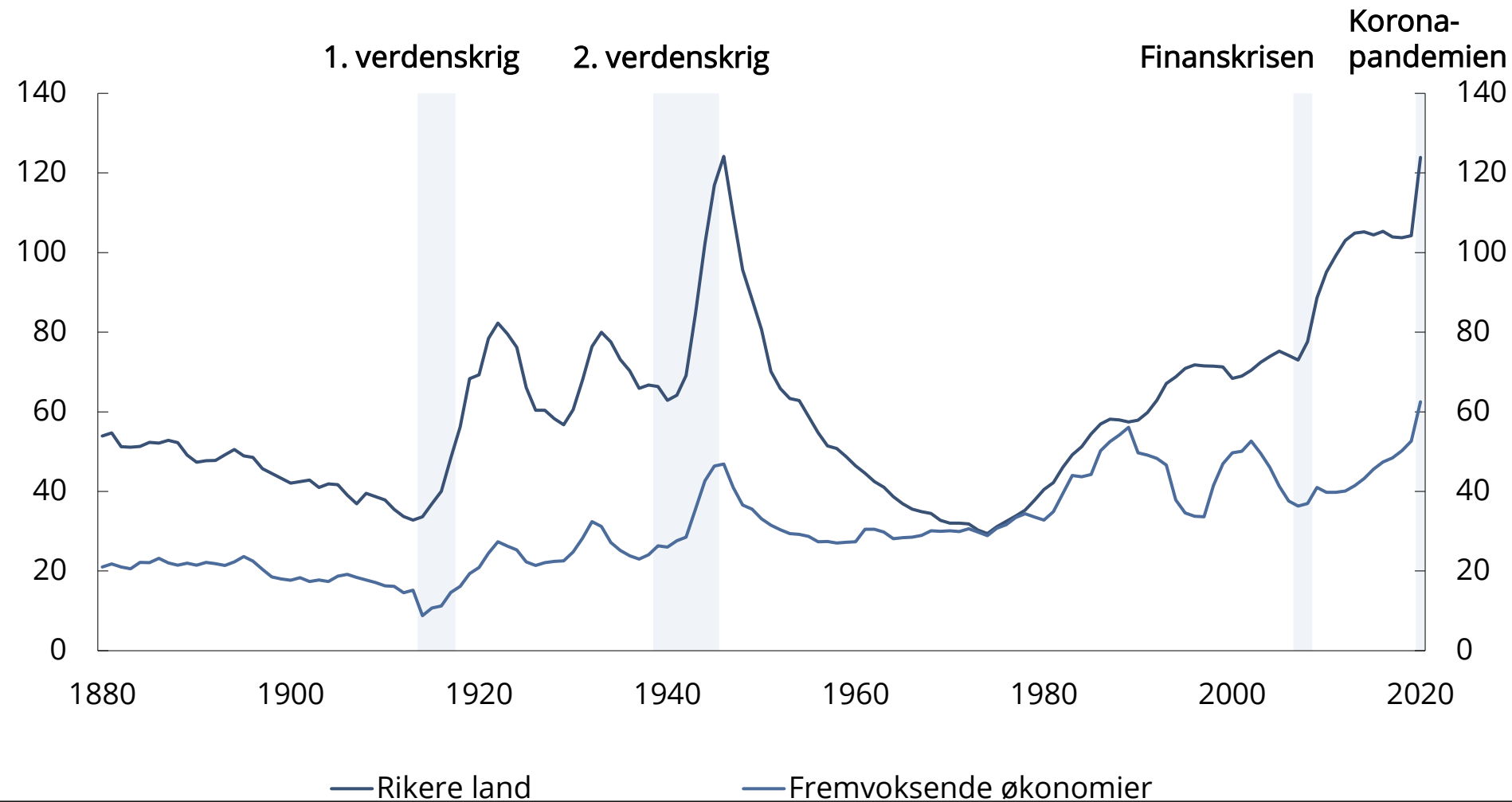
Digitalisering

- Digitale tjenester synliggjorde omstillingsevne og nye arbeidsmåter
- Arbeidsdagen mer individuelt tilpasset; geografisk kobling mellom bo- og arbeidssted mindre viktig – desentrale arbeidsformer
- Fortsatt behov for at de fleste møter på jobb
- Behov for egenkontroll og IKT-kompetanse for digital utvikling i det offentlige og bedriftene

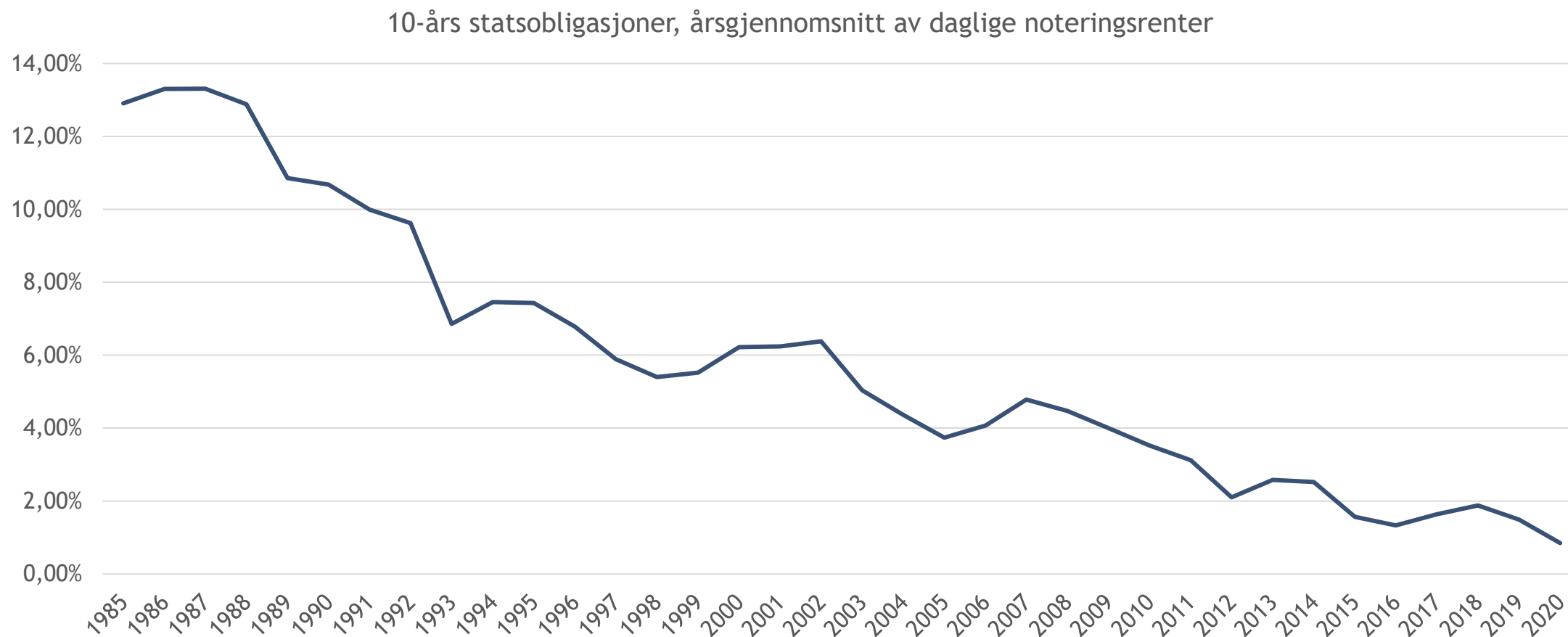
Blant tiltakene:

- Store investeringer i gårsdagens infrastruktur bør avvente
- Digitalt infrastrukturløft med ambisiøst mål for bredbåndstilgang – lokale 5G-nett
- Digitalt kompetanseløft, i utdanning, arbeidsliv, og knyttet til rekruttering
- Nasjonale plattformer for deling, utvikling, bruk og analyse av data – fremme datadrevet innovasjon i Norge
- Gjennomgå plattformsselskapenes virksomhet

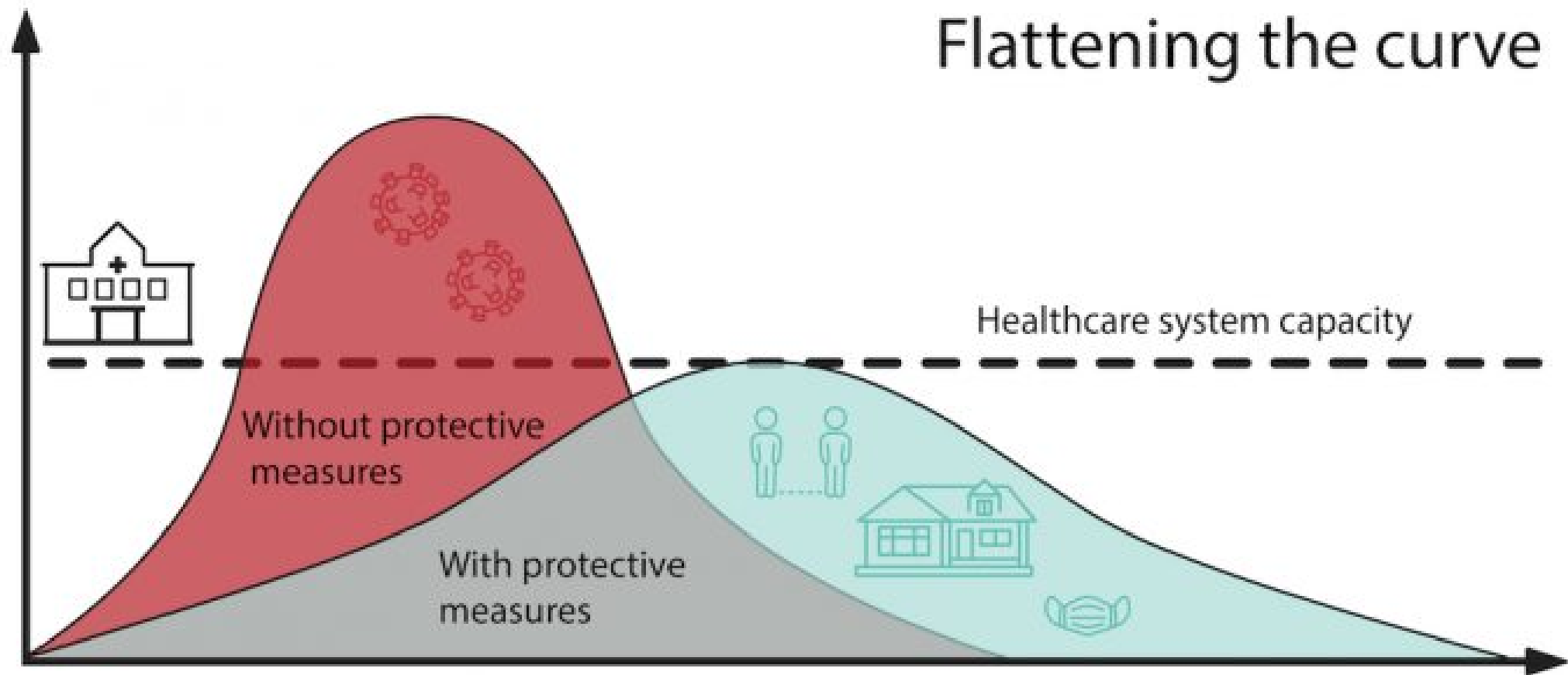
Utviklingen i offentlig gjeld 1880-2020

Vedvarende rentenedgang siden 1980-tallet

Bremsestrategi: Inspirasjon til et mulighetsbilde?

Norway

Arctic Securities AS
P.O. Box 1833 Vika
NO-0123 Oslo
Haakon VII's gt 5, NO-0161 Oslo

Tel +47 21 01 31 00

Sweden

Arctic Securities AS
Sweden Branch
Biblioteksgatan 8
SE-111 46 Stockholm

Tel +46 844 68 6100

United States - NYC

Arctic Securities LLC
1 Rockefeller Plaza
Suite 1706, New York
NY 10022

Tel +1 (212) 597 5555

United States - Houston

Arctic Securities LLC
24 Greenway Plaza
Suite 1725, Houston
Texas 77046

Tel +1 (832) 628 8503

Brazil

Arctic Brasil Escritório de representação Ltda
Rua Lauro Müller, 116 / 3101
Torre do Rio Sul / Botafogo
22290-160 Rio de Janeiro

Tel +47 48 40 32 63

This presentation (hereinafter referred to as the "Presentation") has been prepared exclusively for information purposes, and does not constitute an offer to sell or the solicitation of an offer to buy any financial instruments. This Presentation includes and is based on, among other things, forward-looking information and statements. Such forward-looking information and statements are based on current expectations, estimates and projections. Such forward-looking information and statements reflect current views with respect to future events and are subject to risks, uncertainties and assumptions. We cannot give any assurance as to the correctness of such information and statements. Several factors could cause the actual results, performance or achievements of the companies mentioned herein to be materially different from any future results, performance or achievements that may be expressed or implied by statements and information in this Presentation, including, among others, risks or uncertainties associated with the company's business, segment, development, growth management, financing, market acceptance and relations with customers, and, more generally, general economic and business conditions, changes in domestic and foreign laws and regulations, taxes, changes in competition and pricing environments, fluctuations in currency exchange rates and interest rates and other factors. Should one or more of these risks or uncertainties materialise, or should underlying assumption prove incorrect, actual results may vary materially from those described in this document. We do not intend, and do not assume any obligation, to update or correct the information included in this Presentation.

There may have been changes in matters which affect the companies herein subsequent to the date of this Presentation. Neither the issue nor delivery of this Presentation shall under any circumstance create any implication that the information contained herein is correct as of any time subsequent to the date hereof or that the affairs of the company/companies have not since changed, and we do not intend, and do not assume any obligation, to update or correct any information included in this Presentation. The contents of this Presentation are not to be construed as legal, business, investment or tax advice. Each recipient should consult with its own legal, business, investment and tax adviser as to legal, business, investment and tax advice. We make no undertaking, representation or warranty, express or implied, regarding the accuracy or completeness of the information (whether written or oral and whether included in this Presentation or elsewhere), whether such information was received through us or otherwise. We expressly disclaim any liability whatsoever in connection with the matters described herein.

Please see our website www.arctic.com for further disclaimers and disclosures.

This Presentation is subject to Norwegian law, and any dispute arising in respect of this Presentation is subject to the exclusive jurisdiction of Norwegian courts with Oslo City Court AS exclusive venue.